
Rendezvények

A fehérbot nemzetközi napja: fókuszban a látássérült diákok oktatása

A vak és gyengénlátó emberek társadalmi részvételének erősítése megköveteli, hogy az érdekképviselő a felnövekvő generációkra különös figyelmet fordítson. A társadalmi integráció első fontos színtere a nevelés-oktatás intézményrendszere, ezért a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége (MVGYOSZ) a fehérbot nemzetközi napján 2019-ben a látássérült diákok köz- és felsőoktatásban való egyenlő esélyű részvételére irányítja a szakma és a sajtó figyelmét.

Az október 15-én világszerte ünnepelt fehérbot nemzetközi napját egy nappal megelőzően az MVGYOSZ székházában tartott sajtónyilvános eseményen Fülöp Attila szociális ügyekért felelős államtitkár és dr. Nagy Sándor MVGYOSZ elnök köszöntő beszédét követően Maruzsa Zoltán, az EMMI köznevelésért felelős államtitkára, Hajnal Gabriella, a Klebelsberg Központ elnöke és Botárné Barcza Éva, az Oktatási Hivatal osztályvezetője szólt az integrált oktatásban részt vevő látássérült gyermekek és fiatalok lehetőségeiről. Dr. Csocsán Emmy A jövő kilátásai című, az MVGYOSZ látássérült diákokat segítő programját mutatta be, melynek fő célkitűzése az integráló oktatási intézmények jó gyakorlatainak összegyűjtése és terjesztése. Ebben segít a program weboldala, mely most debütált a szakma, a diákok és a szülők előtt (jovokilatasai.mvgyosz.hu).

A honlapon folyamatosan közzétett jó gyakorlatok egyaránt vonatkoznak a tanórai szemléltetésre, a testnevelés, matematika, természettudományos és idegen nyelvi tananyagok átadását segítő speciális eszközökre és módszerekre, valamint a látássérült tanulók iskolai közösségi életbe történő inklúziójára. Az eseményhez a vak és gyengénlátó diákok oktatását segítő különleges eszközöket bemutató kiállítás is kapcsolódott, melynek célja tippeket adni diákoknak, szülőknek, pedagógusoknak és döntéshozóknak egy befo-

gadóbb oktatási környezet megteremtéséhez. A kiállított eszközöket Rozsmann Éva, a Vakok Általános Iskolája Egységes Módszertani Intézményének gyógypedagógusa mutatta be.

Angyal Gábor, az MVGYOSZ szakmai vezetője két pályázat eredményét hirdette ki. A jövő kilátásai projekt piktogramjának elkészítésére az ép látású diákok számára meghirdetett pályázat nyertese Koppányi Noémi. A projekt keretében látássérült középiskolás diákokat is támogat az MVGYOSZ hordozható számítógépek adományozásával tanulmányaik sikeres folytatása érdekében. A 3,5 millió forint értékű támogatást 15 látássérült diák nyerte el, akik a rendezvényt követően vehették át a laptopokat.

Az MVGYOSZ hagyományaihoz híven azon személyek kitüntetése sem maradt el, akik az elmúlt években a látássérült emberek társadalmi integrációját kiemelkedő munkájukkal támogatták. A 2019-es év kitüntetettjei: Fügedi Péter látássérült sportoló és közösség-szervező, Tomor Tibor informatikus, valamint Roska Botond neurobiológus.

Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége

Akadálymentesítés az előadó-művészet területein II. konferencia

Míg az MVGYOSZ székházban a fehérbot nemzetközi napján az oktatásra helyeztük idén a hangsúlyt, egy másik fontos esemény is zajlott egy időben a szövetség ünnepséggel. A Pesti Magyar Színházban második alkalommal rendezték meg az Akadálymentesítés az előadó-művészet területein konferenciát, melyen munkatársaink is részt vettek. A színház több mint 300 akadálymentesített, audionarrált és jelnyelvi tolmács által közvetített előadáson van túl. Hamarosan már minden darabjunktól lesz elérhető akadálymentes előadás.

A délelőtti folyamán rövid előadásokat hallhattunk a látás- és hallássérült emberek számára történő kulturális, elsősorban színházi akadálymentesítésről, délután pedig két csoportban (külön a látás- és külön a hallássérült résztvevők) vehettünk részt kerekasztal beszélgetésekben.

Nagy bejelentések

A nap rögtön egy óriási bejelentéssel indult: Szabó Sándor, az MTVA kiemelt feliratozó szakértője elárulta, hogy 2020. szeptember 1-től az MTVA minden saját gyártású műsorát audionarrációval fogja ellátni, idővel pedig

igyekeznek majd a többit is. Ez nemcsak a látássérült nézőknek lesz hasznos, de rengeteg idős embernek is, akik ugyan látnak, de nehezükre esik követni a műsorok sűrű cselekményét. Ennek kapcsán érdemes elgondolkozni az audionarrátorok felelősségéről. Nem mindegy ugyanis, hogy – aktuális példát említsünk – hogyan interpretálják például egy választási eredményeket mutató táblázat adatait, mit emelnek ki, mit nem.

Audionarráció mint művészet

Ahogy egyre jobban belemélyedtünk a különféle művészeti ágak audionarrálásába, mint festményleírás, színházi előadás közvetítése, múzeumi tárlatvezetés – de mint kiderült, még cirkuszi produkciót is lehet audionarrálni –, egyre egyértelműbbé vált, hogy tulajdonképpen új művészeti ág van születőben. Az audionarráció nem csupán egy szakma, vannak ugyan tanulható elemei, de a befogadó által átélt élmény nagyban függ attól, hogy az audionarrátor hogyan fogalmaz, mit emel ki, milyen speciális információkat közöl a hallgatóval. Ugyanez igaz a jelnyelvi tolmácsokra is, hiszen egy siket beszélő szövegét ezerféleképpen lehet tolmácsolni. Emellett nagy kérdése jelenleg a szakmának, hogy hogyan lehet a bemutatott szöveg stílusát jelnyelven érzékeltetni.

Amikor bennfentes lesz a látássérült nézőből

Marosi Antal, a Fővárosi Nagycirkusz sajtófőnöke elmesélte, hogyan működik az audionarráció gyakorlata a cirkuszban, ami egy abszolút vizuális, szinte kizárólag a látványra építő műfaj. Míg a színházban az előadás nagy része beszédre épül, a cirkuszban csak a porondmester szövegét és maximum az oroszán bögését lehet igazán hallani. Legalábbis sokan ezt gondolnák elsőre. De rengeteg egyéb eleme van a cirkusznak, ami átélhető, az atmoszféra, a vadállatok szaga, a tömeg zúgása, amikor az artista a levegőbe repül, az elfojtott sikolyok, amikor a 4 méter magas elefánt a porondra lép. Ezek mellé a Fővárosi Nagycirkuszban kitalálták azt, hogy a látássérült vendégeket az előadás előtt fél órával beengedik a nézőtérre, bemutatják

nekik az állatokat, megtapinthatják az elefántot, az eszközöket, amiket az artisták használnak, és rengeteg olyan információval, érdekességgel látják el őket, amelyek a látó nézőkhöz sosem jutnak el, így egyfajta bennfentesekké válnak, és bizonyos szempontból teljesebb, komplexebb élményt is kapnak, mint látó társaik.

Mindenki számára elérhető művészet

Tapolczai Gergely országgyűlési képviselő a művészet mindenki számára elérhetővé tételéről beszélt, és saját, siket emberként tapasztalt színházi élményeiről mesélt. Elmondta, hogy iskolás korában hetekig készültek egy színházi látogatásra, betanulták a Diótörő cselekményét, majd mikor végre megnézték, óriási élményt, de egyben hatalmas szellemi erőfeszítést jelentett, hogy követni tudja, ami a színpadon történik. Akkor még elképzelhetetlen lett volna egy jelnyelvi tolmács jelenléte a színpadon. 1998 előtt gyakorlatilag alig létezett akadálymentesített művészet. Ahhoz, hogy megteremtődjön, két dolog kell: az elérhető előadások és a nézői igény. A kultúra akadálymentesítését ma már jogszabályok és pályázati támogatások teszik lehetővé, de meg kell teremteni azt a közönséget, akik igénybe is veszik a lehetőségeket. Szerencsére egyre többen vannak, akik a látás- és hallássérültek közül igénylik a művészetet, és ki is használják a lehetőségeket. Fontos lenne persze, hogy ne csak Budapesten, hanem országszerte el tudjon menni színházba, moziba, cirkuszba minden látás- és hallássérült, aki szeretne.

Képezni kell az új szakembereket

A PMSZ célja, hogy országos kulturális akadálymentesítő központtá váljon, és más színházaknak, létesítményeknek is segítsen az akadálymentesítésben tanácsokkal, jó gyakorlatok, tapasztalatok megosztásával. A színház igazgatója, dr. Zalán János a konferencia második felében, a kerekasztal beszélgetésen megragadta az alkalmat és kijelentette, hogy létrehozzák azt a szakmai csapatot, amely innentől a kulturális akadálymentesítésért dolgozik, és közösen gondolkodva haladnak tovább azon az úton, aminek egy részét a PMSZ már bejárta. Ahhoz, hogy ebből országos gyakorlat legyen, rengeteg új audionarrátorra és jelnyelvi tolmácsra van szükség. Az FSZK hamarosan 235 órás, gyakorlati központú audionarratori képzést indít, melyre 12 főt tudnak fogadni. Emellett, hogy őket meg tudják fizetni, a legtöbb intézménynek támogatásra van szüksége, mert a költségvetésükben erre egyelőre nincs keret.

Ádám Judit

Az Informatika a Látássérültekért Alapítvány fehérbot napi rendezvényéről

Az Informatika a Látássérültekért Alapítvány 2019. október 18-án, a Vakok Általános Iskolájának Nádor Termében tartotta a fehérbot nemzetközi napja alkalmából szervezett ünnepi rendezvényét. Az alapítvány immár 16 éve adományoz képernyőolvasó és -nagyító szoftvereket, felújított számítógépeket és digitális diktafonokat vak és gyengénlátó emberek szá-

mára. A képernyőolvasó és -nagyító szoftverek hallhatóvá vagy sokszoros felnagyításban láthatóbbá teszik a vak és gyengénlátó emberek számára a számítógép képernyőjén megjelenő információkat. Ezáltal biztosítják számukra az inkluzív tanulás, munkavégzés és a szabadidő hasznos eltöltésének lehetőségét.

A Belügyminisztérium Informatikai Helyettes Államtitkársága által és a NISZ (Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató) Zrt. közreműködésével támogatott ország licenc programnak köszönhetően 2018. júliustól a vak és gyengénlátó, valamint az olvasásban akadályozott emberek, az őket oktató intézmények és foglalkoztató munkahelyek ingyenesen igényelhetik a JAWS for Windows, a ZoomText és a MAGic programok teljes körű használatát lehetővé tevő licenceit. A program 2019-ben további egy évre meghosszabbításra került.

A világon Magyarország a harmadik ország, mely biztosítja a vak, gyengénlátó és olvasásban akadályozott emberek számára ezt a rendkívüli lehetőséget. Az elmúlt időszakban már több mint háromezer szoftverlicencet kaptak meg az igénylők, amelyekkel teljes értékű változatban használhatják ezeket a nemzetközileg is legnépszerűbb segítő szoftvereket.

A program különlegessége, hogy egyedülálló módon, nemcsak a Magyarország területén élők, hanem a határon túli, magyar igazolvánnyal rendelkezők is ingyenesen igényelhetik a szoftverek licenceit.

A sajtótájékoztatón Pauer Pál, a NISZ Zrt. ügyfélkapcsolati ágazati igazgatója elmondta, hogy a NISZ elkötelezett az informatikai akadálymentesítés megvalósítása iránt és fontosnak tartja, hogy a program aktív részese lehetett.

Büszkék vagyunk arra, hogy alapítványunk a Belügyminisztérium Informatikai Helyettes Államtitkársága támogatásával, az amerikai Vispero céccsoporttal együttműködésben fontos lépést tett annak érdekében, hogy a vak és gyengénlátó emberek számára is láthatóbb legyen a világ, és a diszlexiás emberek olvasásértése is könnyebbé vájon.

Az ország licenc adományozási programmal alapítványunk pályázott és bronz minősítést nyert az idén 16. alkalommal meghirdetett legrangosabb megmérettetés, a Nemzetközi Üzleti Díjak (International Business Awards) versenyén, non-profit kategóriában. A díjat október 19-én Bécsben adták át.

További információt az ország licencről és az Informatika a Látássérültekért Alapítvány közhasznú tevékenységéről a következő elérhetőségeken kaphat:

Informatika a Látássérültekért Alapítvány

Szuhaj Mihály, kuratóriumi elnök

E-mail: szuhaj.mihaly@infoalap.hu,

Mobil: +36(20)425-5233

HÁTTÉRINFORMÁCIÓ:

Az Informatika a Látássérültekért Alapítvány (INFOALAP) folyamatosan honosítja, adományozza és forgalmazza azokat a látássérült emberek számára kifejlesztett szoftvereket és speciális hardver eszközöket, melyek megkönnyítik a vak és gyengénlátó emberek hétköznapjait. Az alapítvány saját szoftvereket, illetve tananyagokat fejleszt, internetes akadálymentesítési tanácsadást nyújt, személyes, telefonos és e-mailes ügyfélszolgálatot tart, valamint működteti a Lapról hangra közösségi kezdeményezést, melynek keretében látó önkéntesek olvasnak és töltenek fel nyomtatásban megjelenő újságcikkeket a www.laprolhangra.hu oldalra.

Az ország licenc keretében elérhető szoftverek licenceit a <http://akadalymentes.magyarorszag.hu> weboldalon található űrlap kitöltésével tudják igényelni az érintett magánszemélyek és az őket oktató vagy foglalkoztató jogi

személyek. A szoftverek az Informatika a Látássérültekért Alapítvány honlapjáról tölthetőek le.

Az alapítvány látássérült és látó munkatársainak közös célja, hogy az informatika eszközeivel segítse a látássérült embereket a tanulásban és a munkavállalásban, előmozdítsa társadalmi integrációjukat.

További információk az alapítványról: www.infoalap.hu

Informatika a Látássérültekért Alapítvány

Házunk tájáról

Kezdeményeztük az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény módosítását

A címben szereplő törvényről legutóbb nyáron, a közjegyzői díjszabás módosulása kapcsán tettünk említést. Már ekkor is utaltunk rá, hogy a jelenlegi ingatlan-nyilvántartási szabályok alapján az ingatlan átruházására vonatkozó jogügyleteket írni és/vagy olvasni nem tudó személyek esetében mindig közokiratba, azaz közjegyzői okiratba kell foglalni. Az ingatlan-nyilvántartásról rendelkező 1997. évi CXLI. törvény 33. § (3) bekezdése ugyanis úgy rendelkezik, hogy írásra vagy olvasásra képtelen személy jognyilatkozatán alapuló bejegyzéshez a nyilatkozat közokiratba foglalása szükséges, amelyben e körülményre utalni kell.

Többeknek bizonyára már személyes tapasztalatai is vannak arról, hogy ez a rendelkezés – habár a jogalkotók szándéka szerint ez a fogyatékos emberek jogbiztonságát hivatott védeni – adott esetben több kényelmetlenséggel jár és költségesebb is a mindenki másra vonatkozó megoldáshoz képest, ahol ilyen esetben is elegendő csupán az ügyvédi okirati forma. A tapasztalatok azt mutatják, hogy e szigorú szabályok ellenére, vagy talán épp azok következtében az érintettek többnyire nem közjegyzőhöz fordulnak az ingatlanra vonatkozó jogügyleteik (például szerződés) elkészítésével, hanem vagy közjegyzői meghatalmazással egy külső személyt (például családtagot) bíznak meg, aki helyettük aláírja a bejegyzés alapjául szolgáló okiratot; de az is előfordul, hogy saját maguk járnak el és az ügyvéd által elkészített szerződést ellenjegyeztetik a közjegyzővel. A bonyolultabb ügyintézés mellett mindkét esetben magasabb költségekre lehet számítani, hiszen ilyenkor az ügyvédet és a közjegyzőt is fizetni kell.